

**EUROPEAN
REFORMS
BULLETIN
2021 No 1**

European Reforms Bulletin

2021

scientific peer-reviewed journal

No. 1

Founded and edited by Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité).

Tel.: +352661261668

email: bulletin@email.lu

http://cers.eu.pn/bulletin.html

Editorial board: Yeskov S. (D.Sc., Assoc. Prof., Luxembourg, editor-in-chief), Zaiets O. (PhD, Assoc. Prof., Luxembourg, deputy editor), Dymarskii Ia. (D.Sc., Prof., Russian Federation), Kaluzhnyi R. (D.Sc., Prof., Ukraine), Karchevskiy N. (D.Sc., Prof., Ukraine), Korystin O. (D.Sc., Prof., Ukraine), Kretova A. (PhD, Russian Federation), Nedodaieva N. (D.Sc., Prof., Israel), Rozovskiy B. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zablodska I. (D.Sc., Prof., Ukraine).

European Reforms Bulletin is an international, multilingual (English, Ukrainian, Russian), scholarly, peer-reviewed journal, which aims to publish the highest quality research material, both practical and theoretical, and appeal to a wide audience. It is an official bulletin of the Centre for European Reforms Studies and is published 4 times a year (quarterly). It includes articles related to legal and economic issues of reforms in European Union and Europe-oriented countries, including efficiency and experience of these reforms, comparative studies on all disciplines of law, cross-disciplinary legal and economic studies, and also educational issues. It welcomes manuscripts from all over the world, in particular from countries which made European choice recently. It accepts articles from professional academics, researchers, experts, practitioners and PhD students.

Responsibility for the accuracy of bibliographic citations, quotations, data, facts, private names, enterprises, organizations, institutions and government bodies titles, geographical locations etc. lies entirely with authors. All the articles are published in author's edition. Authors must accept full responsibility for the factual accuracy of the data presented and should obtain any authorization necessary for publication. The editorial board and the Centre for European Reforms Studies do not always share the views and thoughts expressed in the articles.

The editorial board reserves the right to refuse any material for publication and advises that authors should retain copies of submitted manuscripts and correspondence as material cannot be returned. Final decision about acceptance or rejection rests with the editor-in-chief and editorial board. By submitting an article for publication author declares that the submitted work is original and not being considered elsewhere for publication and has not been published before.

Recommended for publication by the Centre for European Reforms Studies (protocol of the general meeting No. 03 07.04.2021)

© European Reforms Bulletin, 2021
© Authors of articles, 2021

Table of contents

Bandar N.M. Legal Regulation of the Implementation of State Migration Policy by Diplomatic Institutions of Ukraine	2
Baskov V. Implementation of Foreign Experience of Organizational Arrangements Committed by the Units of the National Police of Ukraine Aimed at Cessation of Group Violations of Public Safety and Order	11
Bliashenko O.O. Using the capabilities of operational units during a special task as part of an organized criminal group	16
Burangulov A. On the Question of Tactical Techniques of Conducting Negotiations with Criminals When the Captives are Taken	19
Fedorchenko O.V. Legalregulation of Correspondence Delivery Byrussian Shippin Gand Commerce Company, end of XIX– beginning of XX Century	23
Haran O.V. Selected Problems of Making Court Decisions on Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards	26
Karbovskiy D.O. Problem Issues in the Activities of the National Police Bodies	31
Kholostenko A.V. Peculiarities of Conducting Investigative (Search) Actions During the Investigation of Criminal Activity of Criminal Groups of Paramilitary	33
Kononenko Yu.S. Subject Matter of a Crime for High Treason: Art. 111 of the Criminal Code of Ukraine	38
Kostiuchkov S.K. The Specifics of Teaching Philosophy to Future Lawyers in Terms of Distance Learning	42
Melnikova O. The COVID-19 Pandemic and the Problem of Human Trafficking: Impact, Risks, Challenges	47
Morgunova T.I. The Concept and Types of Capital Construction in Ukraine	51
Petrenko D.V. The Interaction of Corporate Ethic Rules with Legal Norms by Experience of Implementation Ethic Codes by Commercial Companies of Ukraine	56
Rudnychenko S. Problem Issues of the Administrative Activity of the National Police of Ukraine	61
Savelieva I. Communicative Component in Forensic Identification	65
Shevchenko N. Legal Status of the Community Police	71
Solovei O.M. Introduction of European Standards in Police Activities	75
Tarasenko V.E. Peculiarities of the collection by the defense party of evidence related to the identification of a person on the basis of voice in criminal proceedings	78
Tatarchenko O.M., Litvinova I.M. Diffusion of Innovation: Micro and Macro Levels	82
Teteriatnyk H.K. Terms of Pre-trial Investigation in Criminal Proceedings in Conditions of Extraordinary Legal Regimes	87
Tse Khan D.M., Murashko A.S. The Expediency of Using the Results of Psychophysiological Research Conduction Using a Computer Polygraph in the Collection of Evidence in Criminal Proceedings Against the Life and Health of a Person	92
Ustiuzhaninova O.T. Conceptual Prerequisites for Formation of Criminal-Executive Principles of Functioning of the State Criminal-Executive Service of Ukraine	97
Veselova L. Yu., Verbytsky O.D. Powers of Internal Security Departments in Administrative and Legal Security in the Police	104
Yusubov K. Foreign Experience in Regulating Criminal Liability for Crimes that Encroach on the Execution of a Court Decision	109

THE SPECIFICS OF TEACHING PHILOSOPHY TO FUTURE LAWYERS IN TERMS OF DISTANCE LEARNING

Kostiuchkov Serhii Karpovich

Doctor of Philosophy, Professor of Kherson State University, Ukraine

e-mail: kosser.63@ukr.net

Abstract. The article considers the specifics of teaching philosophy to future lawyers in terms of distance learning. It is determined that in a pandemic, people in different regions of the world receive education using distance education technologies. The author emphasizes that modern information and communication technologies necessary for the student's work with information are the basis of the information and educational sphere, which in the context of distance education has a global scale. The article describes the role of the discipline of philosophy, which has an unconditional ideological potential for future lawyers. It is noted that philosophical knowledge ensures the formation of future lawyers of those personal and professional qualities that will promote the ability to critically analyze the objects of public life. The author describes the application of the actually developed graphic-logical schemes "mem-digest" in the process of teaching the course "Philosophy". It is concluded that distance learning in modern conditions should become an effective tool for adapting future lawyers to new social conditions, as well as the formation of skills to quickly change roles, modes and practices.

Keywords: distance education, philosophical knowledge, information technology, higher education seeker, communication strategy, future specialists in the field of law, socio-humanitarian sciences, collective intelligence, mem-digest.

Реалії сучасного життя переконливо стверджують, що більшість суспільних тенденцій виявляються за накопичувальним принципом – вони набувають чітких причинно-наслідкових ознак не в процесі становлення, а вже тоді, коли наявним постає весь комплекс позитивних і, головне, негативних наслідків тенденцій суспільного розвитку. Не є виключенням і система вищої освіти – дослідження проблем її розвитку в першій чверті XXI століття набуває безумовно важливого значення для подальшого розвитку глобального суспільства. Відповідно, світові проблеми освіти експоненціально зростають і на рівні національних держав, у тому числі – в Україні. Процес переорієнтації сучасної вищої освіти на формування критичного мислення, демонструє свого роду транзит від класичної до постнекласичної парадигми освіти, яка концентрує увагу на продукуванні мудрості та механізмах її застосування в практичній діяльності. Різного роду реформи в освітній сфері сучасної України не вирішують, як бачиться, ключового протиріччя вітчизняної системи освіти, що полягає в її певній розбіжності з реальними потребами вітчизняного ринку праці. Модернізація сучасної вітчизняної освіти, яка здійснюється як реакція на запити й виклики глобалізованого світу, є складним процесом, який характеризується як внутрішніми, так і зовнішніми суперечностями, а їх дослідження вимагає звернення до нових галузей наукового знання.

Пандемія коронавірусної інфекції COVID-19, піковим періодом якої відзначено початок 2020 року, виявила і загострила широкий спектр проблем на всіх рівнях – від локального до глобального, та в усіх сферах суспільного життя – політичній, економічній, соціальній, культурній, духовній. Пандемія також активізувала дослідницькі зусилля не тільки в медичних науках, вірусології, генетиці, мікробіології, але й в політології, соціології, юриспруденції, педагогіці тощо. Із наведених міркувань випливає, що в умовах пандемії мільйони людей у різних регіонах світу реалізують право на отримання освітніх послуг за допомогою технологій дистанційної освіти, які активно розвиваються в контексті глобального впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя, а в першу чергу – в систему освіти. Відтак, поняття «дистанційна освіта» (далі – ДО) в умовах глобалізованого світу, який разом із позитивними тенденціями маніфестує певну беззахисність перед неочікуваними подіями дискретного характеру, що провокують масштабні проблеми (так звані «чорні лебеді»), набуває в сучасних умовах властивостей теоретичної стабільності та когерентності: ця обставина перетворює ДО на об'єкт зростаючої наукової критичної зацікавленості.

Як ми стверджували у своїх попередніх дослідженнях «В умовах нового тисячоліття безсумнівним є факт трансформації *Homo sapiens* в *homo studium* – людини розумної в людину, що навчається. І в цьому є певна інтрига подвійного підтексту: сучасній людині вже не достатньо бути розумною номінально, в силу родової приналежності (з філософсько-біологічних позицій – філогенетично), потреба в постійному, протягом життя, підвищенні освітнього рівня постає вже індивідуальною (онтогенетично). Сучасна

людина перебуває в очікуванні нового порядку або нового хаосу, що несе динамічно змінюваний світ, та одночасно намагається відшукати соціально-політичну, матеріально-економічну, духовно-культурну та науково-технологічну платформу виживання. В такому контексті актуальною є нова парадигма підготовки людини до життя, яка б забезпечила не лише адаптивне ставлення до дійсності, але й її розвиток у відповідності до преферентних у суспільстві ідеалів, цінностей, духовних імперативів» [3, с. 45].

Слід підкреслити, що сучасна ДО – це освіта, яка експліцитно випереджає практику: її «понадзавдання» полягає у формуванні гуманістичного світогляду здобувачів вищої освіти з метою адаптації майбутніх фахівців до стрімко змінюваних умов постмодерного світу. ДО постає як логічний, активований вимогами часу закономірний продукт періоду інформаційного суспільства, ери технологічної культури, епохи раціонального ставлення до цивілізаційної культури, до світу природи та продуктів людської діяльності. Варто й зважати на те, що ДО – це не тільки результат технічного прогресу, це також і нові соціальні технології, що забезпечують континуальність, ефективність та продуктивність освітнього процесу, максимально розширюють для потенційного споживача освітніх послуг діапазон можливостей у процесі вибору оптимальних, відповідних викликам реальності, психосоматичним особливостям і соціальному статусу, форм і механізмів реалізації конституційного права громадянина на отримання якісної, сучасної, перспективно-орієнтованої вищої освіти.

Як стверджує вітчизняна дослідниця О. Кивлюк «Відбувається інтенсивне накопичення і концентрація теоретичного знання. Отже, як наслідок бурхливого розвитку глобальних процесів у галузях кібернетики, інформатики, інформаційних та комунікаційних технологій, з'явився новий вид суспільства – інформаційне. Інформаційне суспільство (англ. *Information society*) – теоретична концепція постіндустріального суспільства, історична фаза можливого еволюційного розвитку людства, в якій інформація і знання є головним продуктом виробництва, які продукуються в єдиному інформаційному просторі. Формування інформаційного суспільства, як нового етапу розвитку цивілізації, вже не є правом вибору кожної людини, чи держави, а глобальний, системний, суспільно необхідний процес, який потребує багато зусиль та ресурсів» [4, с. 194].

Варто відзначити, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології, необхідні для роботи студента з інформацією, закладено в основу інформаційно-освітньої сфери, яка має в умовах дистанційної освіти без перебільшення глобальний масштаб. Вказані технології дозволяють створювати, підтримувати і розвивати потужний комплекс інформаційних ресурсів, які забезпечують продуктивний розвиток суспільства. Інформаційне суспільство докорінно трансформує не лише сферу виробництва, характер комунікації в соціальних групах, але й весь *modus vivendi* людини: основою стилю і способу життя стають комп'ютерні технології, які покликані оптимізувати розумову працю людини. Інтелектуальне виробництво щодалі фундується у форматі провідної галузі суспільного виробництва – інтенсивно зростає значення інформації як стратегічного ресурсу цивілізаційного прогресу, посилюється роль засобів масової інформації та комунікації, кардинально змінюється процес підготовки людини до постійно змінюваних умов життя.

У контексті сучасної педагогіки ДО визначається як освіта, яка реалізується засобами дистанційного навчання, а його метою є надання здобувачам вищої освіти можливості оволодіння основними та додатковими професійними освітніми програмами безпосередньо за фактичною локацією студента. Слідуючи вказаному підходу, логічно стверджувати, що ДО є принципово новою формою організації освітнього простору, в якому знімаються обмеження, пов'язані з місцем і часом отримання освітніх послуг, пристосуванням до національних освітніх традицій та зарубіжних новацій, до уніфікованих освітніх стандартів за рахунок застосування сучасних засобів комунікації та комп'ютерних технологій. Місія ДО бачиться в наданні рівних освітніх можливостей здобувачам вищої освіти завдяки більш активному та широкому використанню наукових, адміністративних і освітніх ресурсів провідних університетів України та зарубіжжя.

Логічним бачиться твердження стосовно того, що впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), на яких переважно базується ДО, бачиться як адекватна реакція на потребу сучасного суспільства в масовій (але в той же час – персоналізованій) та безперервній, протягом життя, освіті, у підвищенні її якісного рівня в контексті зростаючих вимог до споживача та продуцента матеріальних і духовних цінностей. «У глобалізованому суспільстві загальноприйнятний, легітимний принцип організації інформаційної інфраструктури суспільства постає важливою, але не єдиною умовою збереження держави, в певному розумінні – її сенсоутворюючим трендом. Саме цей аспект вбачається вагомим аргументом в дискусіях щодо необхідності максимально широкої інтеграції ІКТ в освітній простір на всіх рівнях – від локального до глобального, оскільки індивід на свій власний розсуд налаштовує додаткові канали комунікації з суспільством і державою, незалежно від географічного місцезнаходження» [3, с. 45-46].

Філософія, володіючи світоглядо-формульвальним статусом у духовній культурі, насичує численні ідеї, концепції й теорії соціогуманітарних дисциплін специфічним життєстверджуючим контекстом. Як

система найбільш загальних принципів підходу до духовно-інтелектуального дослідження дійсності, філософія виконує методологічну роль. Із урахуванням новітніх тенденцій у вітчизняній освітній галузі, актуальною постає проблема впровадження нових підходів до професійної освіти майбутніх правників. Ініціально філософія є цілісним, синкретичним знанням; саме філософія здатна підносити людину осмисленням світу як цілісного утворення, тобто, сприяти формуванню індивідуальної світоглядної позиції. Філософське осмислення проблем, пов'язаних із специфікою відносин, зокрема – правових, набуло особливої актуальності й безпосередності в кінці ХХ століття, що було пов'язане з системними, кризовими тенденціями та явищами, зумовленими глобальними трансформаціями в політичній, економічній, соціальній, культурній та інших сферах сучасного світу.

В іншому вимірі філософія може набувати суб'єктно-ціннісного значення з акцентом на різні форми сприйняття дійсності – як природних, так і створених людиною об'єктів. Традиційно філософія має на меті спроби пояснення вічного з позицій сьогодення, створення раціональними засобами максимально узагальненої картини світу та встановлення місця і ролі людини в ньому. Оскільки специфічною й визначальною проблемою філософії є взаємообумовленість суб'єкта й об'єкта, безпосереднім предметом аналізу постає зв'язок між контрадикторними елементами системи, зважаючи на те, що філософське мислення уособлюється в формах, адекватних предмету осмислення. Якщо вихідною точкою є об'єктивна реальність, ця форма може мати суто науковий характер – при цьому філософія набуває рис уподібнення, зокрема наукам – технічним, природничим, гуманітарним і конкретно – юридичним. Нарешті, філософія здатна об'єднувати особливим чином елементи тріади «Пізнання – Пояснення – Розуміння». Ретельний філософський аналіз правової реальності безумовно потребує з'ясування сукупної природи вказаної категорії залежно від індивідуальних та суспільних смислових характеристик реальності. Одним із найважливіших моментів такого аналізу є його метафізична проблематика – безпосередній вихід конструктивної емоції у сферу трансцендентального: погляд на право з позиції контрадикції «Порядок – Хаос».

У контексті заявленої теми слід підкреслити, що філософські й соціально-гуманітарні дисципліни забезпечують формування у майбутніх правників тих особистісних і професійних якостей, які сприятимуть вмінню критично аналізувати об'єкти суспільного життя, розуміти розмаїття світу, складність і неоднозначність об'єктів соціуму та її найдосконалішого продукту – людини. За допомогою філософії людство досягає причини кризових явищ у світі та окремих його регіонах, формує нові парадигми суспільного розвитку в контексті стохастичності та евентуальності еволюційних процесів цивілізації ХХІ століття. Формування фахівця нового типу, зокрема – спеціаліста в галузі права є можливим, у сучасних умовах, тільки шляхом використання методологічного апарату і потенційних можливостей соціогуманітарних наук, конкретно – філософії. Варто зазначити, що філософське знання має чітко виражену прагматичну спрямованість у сучасній освітній системі; цей аспект визначає солідарність дослідницької сфери філософії з чисельними галузями наукових розробок різноманітних напрямів суспільно-гуманітарних наук. У найбільш широкому розумінні, філософія – це роздуми про вічні проблеми життя і завжди з позицій сучасності.

Розуміння особливого статусу правника, що зумовлює необхідність використання різних форматів надання освітніх послуг в юридичній освіті, актуалізує ретельний підбір методологічних підходів до викладання не тільки спеціальних дисциплін, але й соціогуманітарних, серед яких ключову позицію посідає філософія. Майбутній правник в сучасній Україні має чітко розуміти природу права та доктрину прав людини, оскільки система законодавства постійно модифікується, а відтак – широке розуміння права є безумовно важливим. Маємо підстави погоджуватися з сучасною вітчизняною дослідницею І. Іванків стосовно того, що «реформування правової системи в Україні має різні прояви, починаючи з докорінної зміни судової системи аж до переосмислення професії правника загалом. Очевидним є те, що вища юридична освіта потребує суттєвої перебудови, щоб досягти мети формування знаючого та компетентного професійного правника, який не лише вміє читати та розуміти закони, а й застосовувати складні філософські конструкції (наприклад, верховенство права, справедливість, розумність, пропорційність тощо) на практиці» [1, с.73].

Слідуючи визначеному підходу, логічно стверджувати, що філософське знання дає майбутньому правнику розуміння діалектики правопорушення й покарання, законності та аномії, свободи та відповідальності, закономірності та невідворотності тощо. Саме філософське знання формує гуманістичний світогляд майбутнього правника, адже світогляд – це, передусім, процес чуттєво-практичної взаємодії людини зі світом, що виявляється в формах відчуття, сприйняття та уявлення. При цьому відчуття виступає віддзеркаленням фрагментарних сенсорних якостей предметів, а сприйняття малює цілісний образ предмета у процесі його впливу на рецептори людини. За такого підходу світогляд стає мірилом довершеності особистості – духовної та інтелектуальної, її рівня освіченості, культури,

ментальної унікальності, тобто того самого рівня, який наближує людину до розуміння й засвоєння імпліцитної цінності світу, елементом якої вона є.

У даному контексті особливої уваги потребує з'ясування сутності поняття гуманістичного світогляду, який у першому наближенні визначаємо як «...критерій духовної та інтелектуальної досконалості особистості, її внутрішнього багатства, рівня освіченості, гуманізму або мізантропії, тобто того самого рівня, який демонструє ступінь наближення людини до розуміння й усвідомлення абсолютної цінності світу, себе й інших у цьому світі. Іншими словами, світогляд – це своєрідний індикатор ціннісних орієнтирів людини; на цьому підґрунті базується людське життя з індивідуально властивими виявами поведінки, принципами та способами пізнання оточуючого світу, переконаннями, інтенціями, установками та преференціями. Будь-яка освіта, за визначенням, так або інакше забезпечує розвиток світогляду, саме тому в комплексі наук, навчальних дисциплін, педагогічних технологій та методів визначальну роль відіграють світоглядні науки, перш за все – філософія» [2, с. 62].

Автор, маючи досвід викладання філософії майбутнім правникам, у процесі застосування методів і прийомів дистанційного навчання, виокремив певний сегмент проблем, які закономірно виникають не тільки у здобувачів вищої освіти, але й у викладачів:

1. Дистанційне навчання послаблює у здобувача вищої освіти відчуття приналежності до соціальної групи: в умовах реального навчання студенти вчаться навичкам командної роботи, вирішують, із різним ступенем успіху, конфліктні ситуації шляхом пошуку консенсусу або компромісу, навчаються прийомам ефективної взаємодії. Крім цього, в дистанційному режимі студенти мають обмежені можливості отримати *soft skills*, які займають ключові позиції серед навичок, необхідних в умовах ХХІ століття.

2. Філософія належить до тих сфер знання, викладання яких потребує живого, емоційно-чуттєвого контакту між викладачем і студентом; спілкування у віртуальному просторі певним чином «розмиває» контакт за схемою «Суб'єкт – Суб'єкт», перетворюючи навчальне заняття в монолог викладача в напрямі безособового колективного слухача. А отже, когнітивно-евристичний потенціал студента не має підтримуючих імпульсів, навіть застосування викладачем презентацій, відеороликів, аудіовізуальних конструкцій не має достатнього ефекту, нівелюючи зусилля всіх учасників навчального процесу.

3. Спілкування у віртуальному просторі між викладачем і студентами не підкріплюється практикою, студенти отримують тільки певні дані, які треба якимось чином обробити та засвоїти для подальшого відтворення. Відсутність безпосереднього контролю з боку викладача знижує ефективність навчального процесу, формалізує його, редукує діалогічність педагогічного контакту до безособистісного абстрактного спілкування.

На нашу думку, специфіка підготовки майбутніх правників полягає в тому, що у перспективних фахівців у галузі правозахисної діяльності необхідним є процес формування специфічної парадигми мислення: правники мислять чітким контекстом юридичних документів, оперують образами логічних конструкцій та схемами коректної інтерпретації реальних / ідеальних правовідносин. У процесі викладання курсу «Філософія» в режимі дистанційного навчання нами застосовуються графічно-логічні схеми власної розробки. Ми назвали таку схему «мем-дайджест» – від англійських слів *memory* (пам'ять) і *digest* (стислий виклад). Схема являє собою ейдетичний комплекс основних понять із теми, що вивчається; схем, пояснюючих логічні та сутнісні зв'язки між компонентами навчального матеріалу та елементами художньої графіки, побудованими з малюнків автора. Досвід використання мем-дайджестів продемонстрував ефективність їх застосування в процесі викладання, зокрема, філософії майбутнім правникам в умовах дистанційного навчання.

Підсумовуючи вищевикладене зазначимо, що сфера дистанційної освіти сутнісно й змістовно стає співзвучною так званому «колективному інтелекту суспільства». ДО, будучи продуктом інформаційних технологій, не тільки суттєво переформатує соціальний контент вищої освіти та сприяє продукуванню нової комунікаційної стратегії. Процес дистанційного навчання в сучасних умовах має стати ефективним інструментом адаптації майбутнього фахівця до нових соціальних умов, а також формування навичок швидкої зміни ролей, модусів і практик, особливо з урахуванням активної інтеграції індивіда у віртуальні спільноти.

References:

1. Ivankiv I. (2017) Zmina pidkhodiv do vykladannia u yurydychnii osviti yak osnovna peredumova formuvannia profesiinoho pravnyka. *Pravo Ukrainy*. 2017. №10. P. 73-81. (In Ukrainian)
2. Kostiuchkov S. (2020) Vplyv biofilosofskoho znannia na formuvannia humanistychnoho svitohliadu u maibutnikh biolohiv v umovakh suchasnoho ukrainskoho vyshu. *Zbirnyk naukovykh prats IV Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii. 18 travnia 2020 r., m. Kyiv*. Kyiv, 2020. P. 60-63. (In Ukrainian)

3. Kostiuchkov S.K. (2020) *Filosofski zasady rozvytku dystantsiinoi osvity v umovakh suchasnoho informatsiinoho prostoru. Dystantsiine navchannia studentiv: teoriia i praktyka [Elektronnyi zbirnyk]: naukovo-metodychni pratsi Khersonskoho derzhavnoho universytetu*. Kherson: KhDU, 2020. P.42-51. (In Ukrainian)

4. Kyvliuk O.P. (2014) *Hlobalizatsiia ta informatyzatsiia osvity v predmetnomu poli filosofii osvity. Humanitarnyi visnyk ZDIA*. 2014. № 57. P. 192-200. (In Ukrainian)

Специфіка викладання філософії майбутнім правникам в умовах дистанційного навчання

Костючков Сергій Карпович, e-mail: kosser.63@ukr.net
Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна

Анотація. У статті розглянуто специфіку викладання філософії майбутнім правникам в умовах дистанційного навчання. Визначено, що в умовах пандемії люди у різних регіонах світу отримують освіту з використанням технологій дистанційної освіти. Автор підкреслює, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології, необхідні для роботи студента з інформацією, закладено в основу інформаційно-освітньої сфери, яка має в умовах дистанційної освіти глобальний масштаб. У статті викладено роль навчальної дисципліни філософії, яка має безумовний світоглядний потенціал для майбутніх правників. Зазначено, що філософське знання забезпечує формування у майбутніх правників тих особистісних і професійних якостей, які сприятимуть вмінно критично аналізувати об'єкти суспільного життя. Автор описує застосування власно розроблених графічно-логічних схем «мем-дайджест» у процесі викладання курсу «Філософія». Зроблено висновок про те, що дистанційне навчання в сучасних умовах має стати ефективним інструментом адаптації майбутніх правників до нових соціальних умов, а також формування навичок швидкої зміни ролей, модусів і практик.

Ключові слова: дистанційна освіта, філософське знання, інформаційні технології, здобувач вищої освіти, комунікаційна стратегія, майбутні фахівці в галузі права, соціогуманітарні науки, колективний інтелект, мем-дайджест.

місця позбавлення свободи; 3) закріплення кримінальної відповідальності особи, яка організувала втечу з місця позбавлення свободи з одночасним притягненням особи, яка вчинила втечу, притягується до дисциплінарної, а не до кримінальної відповідальності; 4) встановлення кримінальної відповідальності за незаконні звільнення з місця позбавлення волі та пом'якшення режиму відбування покарання, а також застосування більш тяжких видів покарань відносно суб'єктів злочинів проти кримінально-виконавчої системи, що є службовими особами пенітенціарних установ.

References:

1. *Uhoda pro Asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony* [The Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (In Ukrainian)
2. *Kryminalnyi kodeks Respubliky Chexkhiia* [Criminal Code of the Czech Republic]. URL: <http://www.legislationline.org/download>
3. Stanich V. S. (2016) *Kryminalnyi kodeks Respubliky Polshcha* [Criminal Code of the Republic of Poland]. К., 2016. 138 p. (In Ukrainian)
4. *Kryminalnyi kodeks Latviiskoi Respubliky* [Criminal Code of the Republic of Latvia]. URL: <http://www.law.edu.ru/norm/norm>.
5. Nalutsyshyn V. V. (2016) *Kryminalna vidpovidalnist za nevykonannia sudovoho rishennia za zakonodavstvom Latvii, Lytvu ta Estonii* [Criminal liability for non-compliance with a court decision under the laws of Latvia, Lithuania and Estonia]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Seriia yurydychna* [Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs. The series is legal]. 2016. Vypusk № 2. P. 296-301. (In Ukrainian)
6. *Kryminalnyi kodeks Frantsuzkoi Respubliky* [Criminal Code of the French Republic]. [Stanich V. S.; pid red. V. L. Menchynskoho; per. na ukr. K. I. Mazurenko]. Kyiv. OVK, 2017. 348 p. (In Ukrainian)
7. *Kryminalnyi kodeks Respubliky Uhorshchyna* [Criminal Code of the Republic of Hungary]. URL: <http://www.legislationline.org/download>
8. *Kryminalnyi kodeks Respubliky Rumuniia* [Criminal Code of the Republic of Romania]. URL: <http://www.legislationline.org/documents>
9. Bohoniuk H. I. (2015) *Zakonodavcha rehlementatsiia kryminalnoi vidpovidalnosti za zakonodavstvom derzhav kolyshnoho SRSR* [Legislative regulation of criminal liability under the laws of the former USSR]. *Yurydychnyi visnyk* [Legal Bulletin]. 2015. № 1. P. 173-178.
10. Khavroniuk M. I. (2006) *Kryminalne zakonodavstvo Ukrainy ta inshykh derzhav kontynentalnoi Yevropy: porivnialnyi analiz, problemy harmonizatsii: monohrafiia* [Criminal legislation of Ukraine and other states of continental Europe: a comparative analysis, problems of harmonization: a monograph]. Kyiv: Yuryskonsult, 2006. 1048 p. (In Ukrainian)
11. Savchenko V. O. (2017) *Kryminalna vidpovidalnist za ukhlyennia vid pokarannia, ne poviazanoho z pozbavleniam voli: avtoref. dys. ...kand. yuryd. nauk* [Criminal liability for evasion of punishment not related to imprisonment: author. dis. ... Cand. jurid. Science]. Kyiv. 2017. 22 p. (In Ukrainian)
12. Kuznetsova N.F., Beliaev S.S. (2001) *Uholovnyi kodeks Shvetsyy. Assots. «Iuryd. tsestr»* [Swedish Penal Code. Assoc. "Jurid. center"]. SPb.: Yuryd. tsestr Press, 2001. 304 p.
13. Brynzanska O. V. (2012) *Kryminalna vidpovidalnist za zlochyny proty kryminalno-vykonavchoi systemy: dys. ...kand.iuryd.nauk* [Criminal liability for crimes against the criminal-executive system: dis. ... Candidate of Law]. Kyiv, 2012. 227 p. (In Ukrainian)

Зарубежный опыт регулирования уголовной ответственности за преступления, посягающие на порядок исполнения судебного решения

Юсубов К. В., email: raisa_academia@ukr.net

Киевский университет права Национальной академии наук Украины, Киев, Украина

Аннотация. В статье проведено исследование зарубежного опыта уголовной ответственности за отдельные преступления, посягающие на порядок исполнения обвинительного приговора. Установлено наличие альтернативных моделей закрепления в уголовных законах европейских государств норм об ответственности за неисполнение судебного решения, прежде всего, обусловленных национальными особенностями уголовного законодательства.

Ключевые слова: криминализация, уголовная ответственность, законодательство зарубежных стран, судебное решение, неисполнение судебного решения, уголовно-правовая охрана правосудия, преступления против правосудия, обязательность исполнения судебного решения.